

АНДРІЄВСЬКИЙ ІВАН ІВАНОВИЧ

*аспірант кафедри психології та соціальної роботи
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського, м.Вінниця*

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБИСТІСНИХ СТИМУЛІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОЇ СФЕРИ

У статті викладений аналіз результатів дослідження виявленні провідних особистісних стимулів професійної діяльності майбутніх фахівців медичної сфери, що спонукають до активного професійного становлення в сфері медицини; розвитку високого рівня мотивації до діяльності; прояву людиноцентристської спрямованості. Визначено, що наявність особистісних стимулів професійної діяльності у майбутніх фахівців медичної сфери сприятиме ефективному виконанню ними професійних обов'язків, адже саме молодь здатна проявити гнучкість і швидко вписатися в мінливу динаміку розвитку медичної сфери. Доведено, що молодь проявляє різні рівні психологічної готовності до професійної діяльності у сфері медицини. Встановлено, що значна кількість респондентів хоч і висловлює позитивне ставлення до діяльності в сфері медицини, але не пов'язує її прямо з реальними життєвими планами. Констатовано суттєву відмінність у думках «чітко невизначених» та «перспективних» респондентів стосовно визначальних умов перших кроків у діяльності в сфері медицини.

Ключові слова: професійна діяльність, психологічна готовність, особистісні стимули, майбутні фахівці медичної сфери.

Постановка проблеми. В умовах сучасного реформування медичної галузі особлива увага звертається на нові стандарти охорони здоров'я та якість медичного обслуговування. Діяльність сучасного фахівця медичної сфери здійснюється в умовах підвищених соціальних, професійних, моральних, психологічних вимог, і пов'язана з високим рівнем розумової, психоемоційної та професійної напруги. У зв'язку з впровадження в сферу медичного обслуговування сучасних технологій, широким використанням новітньої медичної практики, а також застосуванням людиноцентристського підходу зростає теоретична і практична значущість дослідження особистісних стимулів професійної діяльності майбутніх фахівців медичної сфери.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особистісні стимули професійної діяльності є одним з важливих чинників ефективного функціонування системи охорони здоров'я та важливими компонентом успішної професійної діяльності майбутніх фахівців медичної сфери [8]. Тільки за умови суб'єктивного особистісного, фізичного і психічного благополуччя, активного і зацікавленого ставлення до професійної діяльності та її наслідків, майбутній фахівець медичної сфери буде спроможний ефективно виконувати професійні завдання. Разом з тим, діяльність майбутніх фахівців медичної сфери за змістом,

напруженістю та навантаженнями може створювати основу для формування станів дезадаптації, професійного «вигорання» та професійних деформацій особистості. Майбутні фахівці медичної сфери повинні володіти не тільки кваліфікацією і досвідом, а й певними особистісними особливостями, які сприяють свідомому і сумлінному ставленню до своєї діяльності, встановленню контакту і гуманних відносин з пацієнтами [1]. Саме тому, сучасна медична освіта має включати як формування сукупності знань, умінь і навичок, так і розвиток особистісних стимулів ефективної діяльності в сфері медицини. Як стверджує А. Галян, особистісні стимули ефективної медичної діяльності це те, заради чого майбутній фахівець медичної сфери здатний буде проявляти свої професійні здібності, реалізовувати власні професійні якості [4, с. 23]. На думку Л. Дудікової, саме особистісні стимули переводять професійні потреби та інтереси в мотиви, тобто в особистісну смислову причину професійних дій, особисту зацікавленість майбутніми фахівцями медичної сфери у кваліфікованому виконанні професійних обов'язків [5, с. 96-100]. Особистісні стимули професійної діяльності є головною рушійною силою розвитку професіоналізму та компетентності майбутніх фахівців медичної сфери.

Метою статті є виявленні провідних особистісних стимулів професійної діяльності майбутніх фахівців медичної сфери, що спонукають до активного професійного становлення в сфері медицини; розвитку високого рівня мотивації до діяльності; прояву людиноцентристської спрямованості.

Виклад основного матеріалу. Аналіз теоретичних джерел показав, що особистісні стимули професійної діяльності майбутніх фахівців медичної сфери являють собою психологічну компоненту, тобто впорядковану сукупність продуктивних професійних дій і вчинків щодо реалізації ціннісних орієнтацій, мотивів, спонукань, професійних і особистісних якостей для досягнення соціально й особистісно значущих цілей власної професійної діяльності у сфері медицини. Наявний досвід, і аналіз сучасних тенденцій розвитку медичної сфери вказують на те, що ефективні реформи є неможливими без формування спільноти ініціативних, інноваційно мислячих фахівців медичної сфери. У зв'язку з цим збільшується потреба у формуванні нового покоління майбутніх фахівців медичної сфери, здатних відігравати активну роль в розвитку медичної галузі.

Виходячи із запропонованих системних підходів, специфіку формування особистісних стимулів професійної діяльності майбутніх фахівців медичної сфери доцільно розглянути на трьох рівнях (аналізу):

- особистість майбутнього фахівця медичної сфери;
- мотивація майбутнього фахівця медичної сфери до професійної діяльності;
- професійне медичне середовище, в якому майбутньому фахівцю медичної сфери доведеться діяти.

Таким чином, ефективне виконання майбутніми фахівцями медичної сфери власних професійних обов'язків передбачатиме поєднання трьох умов: наявність певних індивідуально-психологічних властивостей, особистісних особливостей, здібностей тощо; мотивація (остання може бути внутрішньою і / або зовнішньою); наявність професійного середовища, яке характеризує певний набір властивостей, показників і характеристик.

Наявність особистісних стимулів професійної діяльності у майбутніх фахівців медичної сфери сприятиме ефективному виконанню ними професійних обов'язків, адже саме молодь здатна проявити гнучкість і вписатися в швидко мінливу динаміку розвитку медичної сфери. Майбутні фахівці медичної сфери є найбільш креативною і діяльною частиною сучасного суспільства, і те, наскільки вони мотивовані до професійної діяльності, впливає як на рівень їхньої психологічної готовності до діяльності, так і на динамічність розвитку медичної сфери. Оскільки на плечі генерації майбутніх фахівців медичної сфери лягає завдання якісного надання медичної допомоги, то закономірним є виникнення дослідницького інтересу до проблеми формування особистісних стимулів професійної діяльності майбутніх фахівців медичної сфери. Особистісні стимули диференціюють мотивацію респондентів до здійснення професійної і непрофесійної діяльності; вказують на причини, які сприяють або заважають успішному розвитку фахівця медичної сфери.

Організуюючи дослідження особистісних стимулів професійної діяльності майбутніх фахівців медичної сфери, ми прагнули отримати не кількісні, а якісні показники з даної проблеми, тобто виділити ті параметри, котрі респонденти вживають стосовно майбутньої професійної діяльності; з'ясувати особливості психологічної готовності до професійної діяльності; визначити рівні особистісних стимулів професійної діяльності; охарактеризувати особливості мотивованості до професійної діяльності та вивчити питання наявності людиноцентристської спрямованості. Найпродуктивнішим методом для досягнення поставленої мети було визначено фокус-групове дослідження. Метод фокус-груп, чи групове глибинне інтерв'ю, відноситься до так званих «гнучких», чи якісних методів дослідження. Завданням даного методу дослідження є формування переліку так званих «гіпотез існування», тобто списку думок, оцінок або висловлювань, що існують в середовищі майбутніх фахівців медичної сфери та мають не нульову ступінь поширення.

Фокус-групове обговорення проблеми особистісних стимулів професійної діяльності майбутніх фахівців медичної сфери є набагато продуктивніше, ніж з'ясування думок про неї методами анкетування й індивідуального інтерв'ювання. Воно продуктивніше з огляду на такі фактори:

1. Безпосередня взаємодія між майбутніми фахівцями медичної сфери у фокус-групі стимулює більш глибокі відповіді й дає можливість, у ході групової дискусії, з'явитися новим думкам щодо особистісних стимулів власної професійної діяльності.

2. Дослідник може сам спостерігати за ходом обговорення проблеми, що його цікавить, й одержувати з перших уст інформацію про мотиви, установки, почуття і уподобання респондентів, робити власні висновки про особливості особистісних стимулів професійної діяльності майбутніх фахівців медичної сфери.

3. Виникає можливість проникнути у внутрішній світ майбутніх фахівців медичної сфери, отримати уявлення про професійні цінності, позиції та установки.

4. Забезпечується збір реальних даних безпосередньо в середовищі майбутніх фахівців медичної сфери, оскільки метод є соціально орієнтованим.

5. Модератор може апробувати незаплановані питання щодо особистісних стимулів професійної діяльності майбутніх фахівців медичної сфери, які виникають у процесі обговорення, тобто метод є гнучким.

6. Обґрунтованість результатів є високою, оскільки метод простий і зрозумілий у застосуванні, до того ж результати не оформляються у вигляді складних таблиць.

7. Метод є мало витратним порівняно, наприклад, із соціологічним опитуванням.

8. Попередні результати можна одержати дуже швидко.

Фокус-група становила групове інтерв'ю, яке проводилося модератором у формі групової дискусії заздалегідь розробленим сценарієм з невеликою групою майбутніх фахівців медичної сфери. Метод фокус-груп (метод групового фокусування інтерв'ю, або метод фокусування в групі) полягав в опитуванні 8 - 12 респондентів у певному часовому інтервалі (від 1 до 2,5 годин) під керівництвом модератора. Опитування проводилося у спеціальній фокус-кімнаті, оснащій звукозаписувальними пристроями.

Наше дослідження було ретельно спланованою акцією, що передбачала цикл послідовних дискусій. Мета фокус-групи полягала в тому, щоб допомогти розкритися її учасникам і з'ясувати, що майбутні фахівці медичної сфери відчують і думають стосовно розвитку медицини в Україні та власного професійного майбутнього у даній сфері. Велику увагу ми звернули на процедуру проведення дослідження. Було дотримано обов'язкових 10 кроків ефективної фокус-групи: постановка мети проведення фокус-групи; складання розпорядку роботи; відбір і запрошення учасників; формулювання питань; підготовка сценарію; вибір координатора; вибір місця проведення фокус-груп; проведення фокус-груп; інтерпретація результатів; післядія (повідомлення учасникам результатів фокус-групи, відправлення їм листів-подяк).

Даний метод був використаний з метою визначення тих асоціацій, переживань, уявлень, якими володіють майбутні фахівці медичної сфери з проблеми функціонування та розвитку медицини в умовах сучасних трансформаційних змін; дослідження особистісних стимулів професійної діяльності та визначення специфіки індивідуальної професійної траєкторії розвитку. Для цього було проведено 5 фокус-груп, що відповідають вимогам, які висувалися до даного методу дослідження. Учасниками фокус-груп стали особи юнацького віку (18-23 років), які навчаються у медичних закладах освіти. Під час формування груп ми дотримувалися принципу гомогенності за віком з огляду на те, що студенти молодших курсів чутливі до реакції старших курсів, а тому часто говорять не те, як думають насправді.

Зупинимося детальніше на отриманих результатах проведеного нами фокус-групового дослідження. Констатувальне дослідження особливостей особистісних стимулів професійної діяльності майбутніх фахівців медичної сфери за допомогою фокус-групи дало можливість отримати наступні результати:

1. Діяльність у сфері медицини допускається (або, як мінімум, не виключається) майбутніми фахівцями медичної сфери з горизонту власних життєвих планів. На прагнення респондентів працювати за фахом впливає їхнє ставлення до діяльності в медичній сфері. Молоді люди погоджуються з тим, що діяльність в сфері медицини заслуговує глибокої поваги і не виключають можливості в майбутньому нею займатися. Лише частина опитаних чітко пов'язує найближчі життєві й професійні плани з діяльністю у сфері медицини. Серед них: діти медичних династій – молоді люди, які прагнуть продовжити справу батьків і мають можливість використовувати батьківський досвід у власному професійному розвитку; ініціативні молоді люди, які спрямовані на діяльність у сфері медицини «як покликання».

З точки зору життєво важливої перспективи, майбутні фахівці медичної сфери демонструють різний ступінь необхідної та бажаної участі в діяльності в сфері медицини. Молодь проявляє різні рівні психологічної готовності до професійної діяльності у сфері медицини:

- нульовий рівень готовності (відсутня актуальність перспективи діяльності у сфері медицини). Досліджувані рідко бачать себе в середовищі кваліфікованих фахівців медичної сфери. Надають перевагу перекваліфікації за іншими видами спеціальностей. Для того щоб побудувати перспективи власної зайнятості у сфері медицини, їм необхідно аргументовано, в деталях описати її важливість для життєдіяльності сучасного суспільства та можливості власної професійної реалізації. Досить складно переконати молодих людей у перспективі розвитку медичної сфери та важливості прояву власної активності у сфері медицини, оскільки глибоке занурення у специфіку діяльності сучасного медика та можливість надання кваліфікованих медичних послуг з їхньої точки зору сьогодні є неперспективними та складними. З ве-

ликою долею ймовірності можна стверджувати, що дані респонденти не стануть кваліфікованими фахівцями у сфері медицини;

- перший рівень (не виключає можливість працювати у сфері медицини). Майбутні фахівці медичної сфери володіють належним рівнем знань, умінь і навичок, професійним інтелектом та мисленням. Однак, для того щоб вони прийняли рішення працювати у сфері медицини, їм необхідно показати особисту вигоду з цього; співпереживати щодо можливості включеності в доволі неперспективний, з їхньої точки зору вид діяльності; допомагати долати стрес і дискомфорт щодо перспектив їхньої включеності в діяльність. Майбутнім фахівцям медичної сфери притаманні яскраво виражені емоційні реакції, які проявляються у відкритому опорі щодо можливих перспектив розвитку медичної галузі та власної задіяності у сфері медицини. Як стверджує дана група опитуваних, їхня подальша визначеність залежатиме від рівня розвитку медичної сфери, власного бачення перспектив діяльності у сфері медицини, державної підтримки медичної сфери. Досліджувані усвідомлюють те, що за наслідки некваліфікованого надання медичних послуг фахівець має нести особистісну відповідальність. Однак, їм притаманний певний рівень скептицизму щодо необхідності нести особистісну відповідальність за власні прийняті рішення та виконані дії.

- другий рівень (прийняття майбутньої діяльності у сфері медицини при об'єктивній необхідності чи особистій вигоді). Акцентують увагу на можливості власної зайнятості та реалізації в сфері медицини, проте висловлюють бажання обирати посаду та місце працевлаштування. Майбутні фахівці медичної сфери можуть бути ініціаторами власного розвитку у сфері медичної діяльності, якщо бачать у цьому потребу та необхідність. Розважливі при виборі змісту діяльності у сфері медицини, можуть бути хорошими реалізаторами поставлених перед ними завдань. Їх характеризує позитивне емоційне ставлення до професії медика; вони розуміють важливість особистісної відповідальності в процесі виконання професійних обов'язків та демонструють бажання включатися в діяльність у сфері медицини. Досліджувані характеризуються наявністю певного рівня психологічної готовності до діяльності, яка притаманна кваліфікованим фахівцям, але водночас невпевненістю у власних силах щодо ефективної діяльності в сфері медицини, характерною для фахівців-початківців;

- третій рівень (потенційні майбутні фахівці медичної сфери). Це ті молоді люди, які пов'язують найближчі життєві й професійні плани з можливістю реалізуватися у сфері медицини. Респонденти з легкістю приймають можливість включатися в різні види діяльності в сфері медицини, готові проявляти необхідну ініціативу щодо власного професійного розвитку. Досліджувані спроможні приймати рішення щодо власної професійної актуалізації, вони спрямовані на власний вибір і прояв активних та доцільних професійних дій. Емоційно відгукуються

на можливість та перспективи власного професійного розвитку в сфері медицини, володіють високим рівнем психологічної готовності до діяльності, що підкріплюється ініціативністю та здатністю професійно виконувати власні обов'язки.

Отже, значна кількість респондентів хоч і висловлює позитивне ставлення до діяльності в сфері медицини, але не пов'язує її прямо з реальними життєвими планами. Як видно з результатів дослідження, конкретизація питання стосовно часової визначеності щодо власної професійної включеності в діяльність зменшує кількість охочих працювати в медичній галузі. Серед життєвих проблем найближчого майбутнього працевлаштування в сфері медицини та професійне становлення знаходиться лише на третьому місці. На першому місці знаходиться – забезпеченість власним житлом, на другому – створення сім'ї. На питання «Наскільки велика ймовірність того, що Ви у найближчому майбутньому будете працювати за фахом?» лише незначна частина респондентів зазначила, що висока. Отримані результати показують реальну неготовність молоді включатися у професійно відповідальну діяльність та суперечність здатностей і можливостей майбутніх фахівців медичної сфери з вимогами професії.

2. У цілому можна виділити три групи майбутніх фахівців медичної сфери за ступенем їхньої психологічної готовності до діяльності. Перша група «сторонні». До них належить та частина молоді, яка продемонструвала низьку актуальність для них перспективи включеності в професійну діяльність у сфері медицини. З великою часткою впевненості можна стверджувати, що ці люди не стануть фахівцями медичної сфери. До другої групи відносяться «чітко невизначені», тобто ця категорія включає в себе молодь, яка в принципі не виключає біографічну ймовірність працювати в сфері медицини. Можна вважати, що ці респонденти, не маючи безальтернативної внутрішньої інтенції, готові включитися у діяльність в сфері медицини за сприятливих соціально-економічних умов. До основних причин, що призвели до такої ситуації, слід віднести:

- соціальні настрої. Недостатньо вираженим у молодіжному середовищі залишається професійний запал, що включає високий рівень сформованості особистісної відповідальності, яка визначається відповідними професійними знаннями, уміннями, навичками, професійною зацікавленістю у сфері медицини й професійними здібностями, професійним підходом та професійним ставленням до ефективної діяльності у сфері надання медичних послуг. Молодь сьогодні надає перевагу перспективам самореалізації в сферах, які не потребують високого рівня особистісної відповідальності;

- сприйняття майбутніх фахівців медичної сфери масовою свідомістю. Майбутні медики як соціальна група не входять до переліку фахівців, які мають високий рівень соціального престижу. У молодіжно-

му середовищі діяльність в медичній сфері більше сприймається в контексті подолання труднощів, ніж досягнення успіху;

- зміст освіти. У сучасних закладах освіти даються необхідні медичні знання, але не формуються особистісні стимули й поведінкові компетенції, необхідні для успішної діяльності в сфері медицини. У сучасній системі освіти функція «розуміння», яка дозволяє переводити отримані знання у форму схем практичної діяльності займає не ліdersьку позицію;

- умови діяльності. Заходи, що вживаються в напрямку підтримки діяльності у сфері медицини, поки що не дають видимого результату. Адміністративні, правові, фінансові та моральні бар'єри, що перешкоджають вільному прийняттю кваліфікованих альтернативних рішень в процесі надання кваліфікованої медичної допомоги, як і раніше, дуже важко долати.

До третьої групи слід віднести «перспективних». Сюди входять ті молоді люди, які пов'язують найближчі життєві й професійні плани з діяльністю у сфері медицини. Можна з великою ймовірністю стверджувати, що це число найбільш точно показує дійсний стан справ в сфері підготовки майбутніх фахівців медичної сфери.

3. У ході дослідження частка респондентів, психологічно готових до професійної діяльності у сфері медицини, була піддана аналізу в контексті різних соціальних характеристик. Для початку необхідно зазначити, що було встановлено ймовірність впливу рівня психологічної готовності включатися у діяльність на найближчу життєву перспективу власної задіяності у сфері медицини. Були виявлені гендерні відмінності, що впливають на готовність молоді включатися у професійну діяльність в сфері медицини. Результати демонструють, що чоловіки більше психологічно готові до діяльності в медичній сфері, ніж жінки. Також було виявлено, що сам по собі факт проживання в місті чи у сільській місцевості не впливає на наявність або відсутність у респондентів психологічної готовності до діяльності. Однак, наявність фахівців-медиків у найближчому оточенні (серед рідних і знайомих) виступає в якості серйозного додаткового фактору мотивації до діяльності в сфері медицини.

4. Потенційно привабливі сторони діяльності у сфері медицини молодь пов'язує з якостями, які не є іманентно притаманними тільки даній сфері діяльності. Так, перші місця, хоч і з невеликою перевагою, зайняли позиції, не пов'язані безпосередньо зі специфікою діяльності в сфері медицини як особливого виду діяльності та способу життя. Адже «можливість самореалізації» можна отримувати і в інших професійних нішах. Головною привабливою стороною, властивою власне діяльності у сфері медицини, більшість називають «допомогу іншим». До того ж діяльність у медичній сфері не пов'язується більшістю респондентів з можливістю швидкого збагачення. Досить низький рейтинг отримала позиція «соціальне визнання (престиж роботи, повага

оточуючих)». Слід зазначити, що тільки поодинокі учасники опитування зазначили в якості привабливого фактора «престиж професії». Цей факт підкреслює необхідність цілеспрямованої і комплексної роботи над підвищенням суспільного престижу діяльності в медичній сфері.

5. Майбутні фахівці медичної сфери виділяють дві групи чинників, що стимулюють їх до професійної діяльності:

- чинники оточуючого середовища. До них належать ті позиції, які носять по відношенню до суб'єкта характер зовнішньої детермінації. У даному випадку це «реальні перспективи розвитку медичної сфери», «підтримка з боку держави», «престиж професії», тобто це робота різних інфраструктур щодо підтримки розвитку медичної галузі та цілеспрямоване формування позитивного іміджу медика;

- чинники особистісного потенціалу. Це все, що входить в сферу можливостей і психологічних ресурсів самої людини: «відкриття перспективної ніші розвитку власної психологічної готовності до діяльності».

6. Прослідковується суттєва відмінність у думках «чітко невизначених» та «перспективних» респондентів стосовно визначальних умов перших кроків у діяльності в сфері медицини. Для групи «чітко невизначених» респондентів, тобто потенційно готових розпочати власну діяльність в сфері медицини, найактуальнішою є проблема «старту». Для «перспективних», тобто тих, хто однозначно визначився з бажанням працювати у сфері медицини, важливою є наявність «відкриття перспектив власної самореалізації» та «реальних перспектив розвитку медичної галузі».

Висновки. Від сформованості особистісних стимулів професійної діяльності значною мірою залежить не лише стан розвитку медичної галузі, здоров'я людей, а й майбутнє суспільства. Результатом сформованості особистісних стимулів професійної діяльності є прийняття майбутніми фахівцями медичної сфери власного рішення щодо професійної актуалізації, установка на власний вибір і прояв активних та доцільних професійних дій, які відповідають як нормам професійного середовища (зовнішня відповідальність), так і власній совісті (внутрішня відповідальність).

Список використаних джерел

1. Мельник, А. (2010). Деякі питання професійної підготовки фахівців медичного профілю у контексті сучасних інтеграційних процесів. Вісн. Львів. ун-ту. Сер. «Педагогіка». Вип. 26. С. 34-40.
2. Сміла, Н. (2005). Проблема формування та розвитку психологічної готовності майбутніх лікарів. Формування сучасної концепції викладання природничих дисциплін в медичних освітніх закладах: Збірка тез. Харків. С. 88-89.
3. Ярощук, І. (2010). Структура та рівні готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності. Наукові записки. Серія: Педагогіка. № 2. С.66-73.

4. Галян, А. (2016). Особистісні ресурси адаптації майбутніх медичних працівників до професійної діяльності: автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01. Луцьк, 23 с.
5. Дудікова, Л. (2009). Аналіз стану готовності майбутніх медиків до професійного самовдосконалення. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Педагогіка. № 2. С. 96–100.
6. Гудима, О. (2012). Формування психологічної готовності студентів ВНЗ до оволодіння майбутньою професією. Збірник наукових праць К-ПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології. Випуск 18. С. 228.
7. Поплавська, С. (2009). Формування готовності студентів медичних коледжів до взаємодії у професійній діяльності: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Житомир, 22 с.
8. Кудрявцева, Т. (2006). Актуальні питання професійної підготовки майбутніх медичних сестер до розв'язання проблемних ситуацій в професійній діяльності : електронний ресурс : режим доступу : http://www.rusnauka.com/14_NPRT_2011/Pedagogica/2_86527.doc.htm.

Spysok vykorystanykh dzherel

1. Mel'nyk, A. (2010). Dejaki pytannja profesijnoi' pidgotovky fahivciv medychnogo profilju u konteksti suchasnyh integracijnyh procesiv. Visn. L'viv. un-tu. Ser. «Pedagogika». Vyp. 26. S. 34-40.
2. Smila, N. (2005). Problema formuvannja ta rozvytku psychologichnoi' gotovnosti majbutnih likariv. Formuvannja suchasnoi' koncepcii' vykladannja pryrodnychych dyscyplin v medychnyh osvithnih zakladah: Zbirka tez. Harkiv. S. 88-89.
3. Jaroshhuk, I. (2010). Struktura ta rivni gotovnosti majbutnih fahivciv do profesijnoi' dijial'nosti. Naukovi zapysky. Serija: Pedagogika. № 2. С.66-73.
4. Galjan, A. (2016). Osobystisni resursy adaptacii' majbutnih medychnyh pracivnykiv do profesijnoi' dijial'nosti: avtoref. dys. ... kand. psyhol. nauk : 19.00.01. Luc'k, 23 s.
5. Dudikova, L. (2009). Analiz stanu gotovnosti majbutnih medykiv do profesijnogo samovdoskonalennja. Naukovi zapysky Ternopil's'kogo nacional'nogo pedagogichnogo universytetu. Serija: Pedagogika. № 2. S. 96–100.
6. Gudyma, O. (2012). Formuvannja psychologichnoi' gotovnosti studentiv VNZ do ovolodinnja majbutn'uju profesijeju. Zbirnyk naukovyh prac' K-PNU imeni Ivana Ogijenka, Instytutu psychologii'. Vypusk 18. S. 228.
7. Poplavs'ka, S. (2009). Formuvannja gotovnosti studentiv medychnyh koledzhiv do vzajemodii' u profesijnij dijial'nosti: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04. Zhytomyr, 22 s.
8. Kudrjavceva, T. (2006). Aktual'ni pytannja profesijnoi' pidgotovky majbutnih medychnyh sester do rozv'jazannja problemnyh sytuacij v profesijnij dijial'nosti : elektronnyj resurs : rezhym dostupu : http://www.rusnauka.com/14_NPRT_2011/Pedagogica/2_86527.doc.htm.

I.I. Andrievskiy

RESEARCH OF PERSONAL INSTITUTIONS OF THE PROFESSIONAL ACTIVITY OF FUTURE MEDICAL SPECIALISTS

The study of the results of the analysis of the results of the investigated persons revealed personal incentives working in professional enterprises, and among those engaged in medical activity; developing height of motivation for activity; a manifestation of a people-centered orientation. It has been determined that personal incentives for personal health workers in the future health care field are only used by those who have worked, and those who have worked in the field successfully fit into the changing dynam-

ics of the medical field. It is proved that young people show different levels of psychological readiness for professional activity in the field of medicine. It has been updated that although the number of respondents aligns the positive station with medical activity, it does not attempt it directly with real important plans. A significant difference in the thoughts of “clearly undefined” and “promising” respondents was found to be the first steps in the activity of physicians. Given that a variety of problems may be the future, it is applicable in third-party medical and professional settings. In the first place is the reliability of one's life, and second is the creation of a family. Demonstrated real inadequacy of young people involves the use of professional activity and non-cooperation, as well as the best masters working in the medical fields with professionals.

Keywords: *professional activity, psychological readiness, personal incentives, future medical work.*

Андреевский И.И.

ПОЛИТИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА ЧЕЛОВЕКА В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ: СОЦИОПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ

В статье изложен анализ результатов исследования выявления ведущих личностных стимулов профессиональной деятельности будущих специалистов медицинской сферы, побуждающих к активному профессионального становления в сфере медицины; развития высокого уровня мотивации к деятельности; проявления людиноцент-ристської направленности. Определено, что наличие личностных стимулов профессиональной деятельности у будущих специалистов медицинской сферы будет способствовать эффективному выполнению ими профессиональных обязанностей, ведь именно молодежь способна проявить гибкость и быстро вписаться в переменчивую динамику развития медицинской сферы. Доказано, что молодежь проявляет разные уровни психологической готовности к профессиональной деятельности в сфере медицины. Установлено, что значительная количество респондентов хотя и выражает положительное отношение к деятельности в сфере медицины, но не связывает ее прямо с реальными жизненными планами. Констатировано существенное отличие в мыслях «четко неопределенных» и «перспективных» респондентов относительно основных условий первых шагов в деятельности в сфере медицины.

Ключевые слова: *профессиональная деятельность, психологическая готовность, личностные стимулы, будущие специалисты медицинской сферы.*